

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دستورالعمل نگارش پایان نامه

دانشکده پزشکی

معاونت پژوهشی

به نام خدا

امروزه امور تحقیق و پژوهش دارای رسالت ویژه ای هستند و اموری جدا ناشدنی از فعالیت های آموزشی می باشند. فرآیندهای آموزشی در صورتی اثربخشی لازم را خواهند داشت که پژوهش مدار باشند، به ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی در کنار اهداف آموزشی به انجام فعالیت های خلاق و نوآورانه ختم می گردند و دانش جدیدی را در جهت پاسخگویی به مسائل بنیادی و کاربردی مطرح می نمایند.

به عبارت دیگر تحصیلات دانشگاهی فرآیندی پژوهشگر آفرین است و دانشجویان با نگارش پایان نامه یا رساله تحصیلی خود، گامی در جهت حل مسائل بنیادی و کاربردی تجربه می نمایند. رسیدن به این امر مهم جز با رعایت اصول و روش های علمی پژوهشی، امکان پذیر نخواهد بود. از آنجاکه پایان نامه را می توان نتیجه کار دانشجوی پس از طی تحصیلات عالی به حساب آورد، بدین جهت علاوه بر محتوای مناسب علمی می بایست از شکل نگارش منظم و خوبی برخوردار باشد. با توجه به این مهم، معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، با اتکا بر اصول علمی روش تحقیق و ملاحظه روش های پژوهش و نگارش پایان نامه در دانشگاه های مختلف، دستورالعمل حاضر را در جهت تهیه، تدوین و نگارش پایان نامه، جمع آوری نموده است. لذا امید است دانشجویان گرامی قبل از اقدام به تهیه و تنظیم پایان نامه، بامطالعه و رعایت نکات مطرح شده در این مجموعه، به نگارش پایان نامه ای باکیفیت هم از لحاظ محتوای علمی و هم نگارش در سطح دانشگاه علوم پزشکی کردستان نمایند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: نحوه تهیه و نگارش پایان نامه

- ۱-۱. نگارش پایان نامه ۲
- ۲-۱. انتخاب کاغذ مناسب..... ۲
- ۳-۱. تایپ عنوان های پایان نامه..... ۲
- ۴-۱. تایپ متن اصلی پایان نامه..... ۳
- ۵-۱. زبان پایان نامه ۳
- ۶-۱. نقطه گذاری..... ۳
- ۷-۱. تنظیمات حاشیه صفحات پایان نامه..... ۳
- ۸-۱. شماره گذاری صفحات، فصل ها و بخش ها..... ۵
- ۹-۱. جداول، نمودارها و تصاویر..... ۵

فصل دوم : جلد پایان نامه و تعداد مجلد

- ۱-۲. متن روی جلد..... ۹
- ۲-۲. عطف پایان نامه..... ۹
- ۳-۲. متن پشت جلد ۹
- ۴-۲. تعداد مجلد و لوح فشرده ۱۰

فصل سوم: ترتیب صفحات پایان نامه و آیین نامه تدوین صفحات مهم

- ۱-۳. ترتیب صفحات پایان نامه ۱۲
- ۲-۳. صفحه ی سفید..... ۱۲

- ۳-۳. صفحه بسم الله الرحمن الرحيم..... ۱۲
- ۳-۴. صفحه ی شناسنامه پایان نامه و حق کپی رایت به فارسی (پیوست شماره ۱) ۱۲
- ۳-۵. صفحه ی عنوان مشابه طرح روی جلد فارسی (پیوست شماره ۲) ۱۴
- ۳-۶. صورتجلسه دفاع از پایان نامه (پیوست شماره ۳)..... ۱۴
- ۳-۷. تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجویان در چاپ مقالات (پیوست شماره ۴)..... ۱۴
- ۳-۸. دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی (پیوست شماره ۵)..... ۱۴
- ۳-۹. آئین نامه چاپ پایان نامه/ رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان (پیوست شماره ۶)..... ۱۴
- ۳-۱۰. صفحه تقدیم ۱۵
- ۳-۱۱. صفحه سپاسگزاری ۱۵
- ۳-۱۲. صفحه ی چکیده فارسی ۱۵
- ۳-۱۳. صفحه ی علائم و اختصارات (پیوست شماره ۷) ۱۵
- ۳-۱۴. صفحه ی فهرست مطالب (پیوست شماره ۸)..... ۱۵
- ۳-۱۵. صفحه فهرست جدول ها (در صورت نیاز) (پیوست شماره ۹)..... ۱۵
- ۳-۱۶. صفحه فهرست شکل ها، نمودارها، عکس ها و نقشه ها (پیوست شماره ۱۰) ۱۵
- ۳-۱۷. متن اصلی پایان نامه..... ۱۵
- ۳-۱۸. صفحه فهرست منابع و مآخذ ۱۶
- ۳-۱۹. پیوست ها مانند پرسشنامه و سایر موارد مکمل پایان نامه ۱۸
- ۳-۲۰. صفحه چکیده به زبان انگلیسی (پیوست شماره ۱۱) ۱۸
- ۳-۲۱. صفحه حق کپی رایت به انگلیسی (پیوست شماره ۱۲)..... ۱۸
- ۳-۲۲. صفحه ی عنوان انگلیسی (پیوست شماره ۱۳)..... ۱۸

۳-۲۳. صفحه آخر..... ۱۸

فصل چهارم: متن اصلی پایان نامه

۴-۱. فصل اول : فصل های مربوط به مقدمه، کلیات، بیان مسئله..... ۲۰

۴-۲. فصل دوم : بررسی متون..... ۲۱

۴-۳. فصل سوم : مواد و روش کار..... ۲۲

۴-۴. فصل چهارم: یافته ها..... ۲۵

۴-۵. فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری..... ۲۵

فصل پنجم: پیوست ها

۵-۱. پیوست شماره ۱. صفحه ی شناسنامه پایان نامه و حق کپی رایت به فارسی ۲۸

۵-۲. پیوست شماره ۲. صفحه ی عنوان فارسی مشابه طرح روی جلد فارسی..... ۲۹

۵-۳. پیوست شماره ۳. صفحه ی صورتجلسه دفاع از پایان نامه..... ۳۰

۵-۴. پیوست شماره ۴. تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجویان در چاپ مقالات..... ۳۱

۵-۵. پیوست شماره ۵. دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی..... ۳۲

۵-۶. پیوست شماره ۶. آئین نامه چاپ پایان نامه/ رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان..... ۳۳

۵-۷. پیوست شماره ۷. صفحه علائم و اختصارات..... ۳۴

۵-۸. پیوست شماره ۸. صفحه فهرست مطالب ۳۵

۵-۹. پیوست شماره ۹. صفحه فهرست جدول ها ۳۶

۵-۱۰. پیوست شماره ۱۰. صفحه فهرست شکل ها..... ۳۷

۵-۱۱. پیوست شماره ۱۱. صفحه فهرست نمودارها ۳۸

۵-۱۲. پیوست شماره ۱۲. صفحه نمونه جدول ۳۹

۴۰..... ۱۳-۵. پیوست شماره ۱۳. صفحه چکیده به زبان انگلیسی

۴۱..... ۱۴-۵. پیوست شماره ۱۴. صفحه حق کپی رایت به انگلیسی

۴۲..... ۱۴-۵. پیوست شماره ۱۵. صفحه عنوان انگلیسی مشابه طرح روی جلد انگلیسی

فصل اول

نحوه تهیه و نگارش پایان نامه

ارائه پایان نامه آخرین مرحله تحصیلی دوره است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما به تتبع و تحقیق علمی بپردازد. یکی از اهداف ارائه پایان نامه، آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و تنظیم مطالب یک موضوع علمی است. به این منظور و برای ایجاد هماهنگی بین پایان نامه ها و بالا بردن دقت و کیفیت ارزشیابی آن، لازم است دانشجویان، کلیه ضوابط و مقررات ذیل را به دقت مطالعه و مطابق شیوه نامه، کلیه قسمت های مختلف پایان نامه را تدوین و ارائه نمایند.

۱-۱. نگارش پایان نامه

چاپ پایان نامه بایستی به صورت دورو (پشت: زوج، رو: فرد) تهیه شود. شروع هر فصل /بخش از صفحات فرد آغاز شود و به وسیله چاپگر با کیفیت بسیار خوب انجام پذیرد. فصول ۱ و ۲ باید حداکثر ۳۱٪ از کل متن پایان نامه باشد.

کلیه فرمها به صورت یکرو تهیه شود.

سطر اول هر پاراگراف باید یک سانتی متر تورفتگی^۱ نسبت به بقیه سطرها داشته باشد.

در صورتی که از نقل قول مستقیم استفاده می نماییم باید حتماً از علامت " "، استفاده نماییم.

۱-۲. انتخاب کاغذ مناسب

کاغذ مورد استفاده جهت تایپ مطالب پایان نامه بایستی کاغذ A۴، ۱۰۰ گرمی به قطع ۲۷/۹ × ۲۱، سفید بوده و با کیفیت عالی و مرغوب انتخاب گردد. دانشجو باید از انتخاب برگه های بزرگ تر از A۴ در پایان نامه خودداری نماید؛ در صورت وجود داشتن چنین صفحات بزرگی، از طریق گرفتن فتوکپی، به صورت استاندارد درآورد. در صورت غیرعملی بودن آن بایستی چنین صفحه بزرگی با دقت به داخل تا گردد که کاملاً در داخل پایان نامه صحافی شده قرار گیرد.

۱-۳. تایپ عنوان های پایان نامه

در صورتی که یک پایان نامه علاوه بر عنوان اصلی دارای یک یا چند عنوان فرعی نیز باشد، جهت تایپ این عناوین از قلم با اندازه های مختلف و پرننگ استفاده شود، به صورتی که هر عنوان فرعی از عنوان اصلی و نیز عنوان فرعی تر از عنوان فرعی قبل از آن با اندازه کوچک تر به صورت زیر تایپ شود:

---

¹ Indent

قلم عناوین اصلی در متن به صورت B Titr و در انگلیسی به صورت Times New Roman با اندازه ۱۴ بولد درج شود.

عنوان های فرعی با قلم تیترا و با اندازه ۱۲

عنوان های فرعی تر با قلم تیترا و با اندازه ۱۰

۱-۴. تایپ متن اصلی پایان نامه

تایپ پایان نامه باید از طریق برنامه کامپیوتری Word و با استفاده از قلم مناسب و نیز اندازه هایی به شرح ذیل صورت گیرد:

قلم مورد استفاده در متن فارسی B Nazanin، با سایز ۱۴ و در متن انگلیسی Times New Roman با سایز ۱۴ در نظر گرفته شود.

فاصله بین خطوط ۱/۱۵ cm در نظر گرفته شود.

در صورتی که نیاز به ارائه کلمات و یا اصطلاحات خارجی باشد، این کلمات^۲ با قید شماره در بالای معادل فارسی آن، در متن به صورت پانویس در پایین صفحه مربوطه تایپ گردد. اندازه نوشتار زیرنویس با همان قلم متن و سایز ۱۰ درج شود.

پانویس مربوط به هر صفحه با رسم یک خط افقی از متن اصلی جدا می گردد؛ فاصله بین دو سطر پانویس به اندازه نصف فاصله سطر تعیین شده جهت متن اصلی می باشد. پانویس با قلم با اندازه ۱۰ تایپ گردد.

فرمول ها اعم از فرمول های ریاضی و یا شیمیایی، بایستی در محدوده مجاز صفحه و از سمت چپ صفحه شروع به تایپ گردند. فاصله بین فرمول ها و نیز فاصله یک فرمول از سطر بالا و یا پایین متن، بسته به نوع فرمول بایستی مناسب انتخاب شود.

شماره و توضیح مربوط به هر شکل در زیر آن تایپ شود و همچنین شماره و توضیح مربوط به جدول در بالای آن تایپ گردد. فاصله بین آخرین سطر از متن تا توضیح مربوط به جدول و یا شکل و نیز فاصله بین جدول و یا توضیح مربوط به شکل تا اولین سطر متن پایان نامه بایستی حدود دو برابر فاصله معمولی بین دو سطر انتخاب

---

² Words

گردد.

۱-۵. زبان پایان نامه

با توجه به اینکه زبان رسمی کشور فارسی است پایان نامه باید به زبان فارسی تدوین و ارائه گردد. مگر در موارد خاص که شامل:

۱. استاد راهنما یا استاد مشاور خارجی باشد.

۲. نگارنده فارسی زبان نباشد.

۳. داور فارسی زبان نباشد.

لازم به ذکر است در صورتی که پایان نامه به زبان انگلیسی باشد دفاع از آن نیز باید به زبان انگلیسی صورت پذیرد. (در صورت تمایل، دانشجو می تواند متن کامل پایان نامه خود را به زبان انگلیسی (به همراه چکیده فارسی) تهیه و ارائه نماید؛ که برای این کار باید متن به طور کامل مورد تأیید استاد راهنما قرار گیرد.)

۱-۶. نقطه گذاری

علامت های نقطه، کاما، "؛"، "؛" و ... باید به کلمه قبلی خود بچسبند و با کلمه بعدی یک فاصله داشته باشند. قبل از پرانتز و بعد از آن یک فاصله وجود داشته باشد ولی محتویات داخل آن بدون فاصله قرار گیرند.

۱-۷. تنظیمات حاشیه صفحات پایان نامه

تایپ مطالب در هر صفحه از متن اصلی پایان نامه بایستی در چهارچوب زیر صورت گیرد.

حاشیه در صفحات زوج

حاشیه سمت راست صفحه: ۲/۵ سانتی متر

حاشیه سمت چپ صفحه: ۳/۵ سانتی متر

حاشیه بالای صفحه: ۲/۵ سانتی متر

حاشیه پایین صفحه: ۲/۵ سانتی متر

حاشیه در صفحات فرد

حاشیه سمت راست صفحه: ۳/۵ سانتی متر
حاشیه سمت چپ صفحه: ۲/۵ سانتی متر
حاشیه بالای صفحه: ۲/۵ سانتی متر
حاشیه پایین صفحه: ۲/۵ سانتی متر

حاشیه در صفحات عنوان

حاشیه سمت راست صفحه: ۳/۵ سانتی متر
حاشیه سمت چپ صفحه: ۲/۵ سانتی متر
حاشیه بالای صفحه: ۱۰ سانتی متر
حاشیه پایین صفحه: ۱۰ سانتی متر

۸-۱. شماره گذاری صفحات، فصل ها و بخش ها

برای شماره گذاری صفحات عنوان تا آخر فهرست ها در پایان نامه های فارسی از حروف ابجد و در انگلیسی حروف لاتین استفاده شود.
شماره گذاری صفحات مربوط به متن اصلی پایان نامه که از مقدمه شروع می گردد با اعداد انجام می گیرد .
شماره صفحات باید در پایین هر صفحه و در وسط آن درج گردد.
شماره گذاری عناوین و زیرمجموعه های مربوط به هر بخش، بر اساس الگوی زیر انجام شود:

.۱

.۲-۱

.۱-۲-۱

.۲-۲-۱

واژگان معادل لاتین، به صورت زیرنویس^۳ در پایین صفحات درج شوند.

۹-۱. جداول، نمودارها و تصاویر

---

³ Footnote

هر پایان نامه به طور عمده شامل جدول، نمودار، نقشه، طرح، عکس و امثال آن است. جدول ها، نمودارها و تصویرها باید خوانا، دقیق، مرتب و مستقل باشند. هر جدول/ نمودار/ تصویر باید بدون مراجعه به متن بتواند اطلاعات مورد نظر را ارائه دهد و یافته های موجود در آن قابل تجزیه تحلیل و ارزیابی باشد.

شماره گذاری کلیه شکل ها در متن با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا می شوند، مشخص می شود. عدد سمت راست نشانه شماره فصل و عدد سمت چپ شماره شکل مورد نظر در آن فصل است.

هر جدول باید دارای شماره، عنوان باشد. عنوان جدول باید مختصر، مفید و کامل باشد. هر کجا علائم اختصاری در جدول استفاده گردید، ذکر فرم کامل در پایین جدول الزامی است. تمامی شکل ها و جدول ها باید به ترتیب ظهور در هر فصل شماره گذاری شوند، عنوان جدول ها در بالای آن ها و عنوان شکل ها و نمودارها در زیر آن ها با قلم B Nazanin 12 Bold ذکر می گردد. اگر شکلی از مرجعی نقل شده باشد، لازم است مرجع آن در زیر شکل آورده شود. جدول هایی را می توانیم به صورت افقی قرار دهیم که عرض آنها بیشتر از ۱۶ سانتی متر باشد، همچنین باید طوری قرار گیرند که متن بالای آن ها در صفحات زوج به سمت لبه پایان نامه و در صفحات فرد به سمت عطف پایان نامه واقع شود. و همچنین شکل هایی که در راستای طولی کاغذ تنظیم می شوند، باید طوری قرار گیرند که متن پایین آن ها در صفحات زوج به سمت عطف پایان نامه و در صفحات فرد به سمت لبه ی پایان نامه قرار گیرد.

شکل ها و جدول ها حتی المقدور داخل متن و در نزدیک ترین فاصله به محلی که ذکر شده، آورده شوند. تصاویری که نمونه های میکروسکوپی تهیه می گردند الزاماً باید حاوی خط مقیاس ۴ باشد. بهتر است شکل ها و نمودارها در یک صفحه باشد.

نکته: از درج تصاویر غیر ضروری مانند وسایل، ابزارها و اشخاص خودداری شود.

جدول

هر جدول دارای شماره، عنوان، ستون و ردیفهای مربوط به یافته ها است. ارزشهای جدول را میتوان با خطهای افقی و عمودی از یکدیگر جدا کرد (پیوست ...جدول ۱-۱) یا آنها را بدون استفاده از خط و تنها با حفظ فاصله های لازم نشان داد (پیوست، جدول ۱-۲). یک سلول جدول باید Single باشد، استفاده از اینتر در داخل سلولها مجاز نمی باشد.

- پانویس و علامتهای اختصاری ممکن است در بعضی جدولها ضروری باشد.

- هرگاه جدول دارای پانویس باشد این پانویس درست ذیل جدول قرار میگیرد و شماره گذاری آن مستقل از شماره گذاری پانویس های متن است.

نمودار

- نمودار تصویری است که دگرگونی های یک متغیر را نسبت به یک یا چند متغیر دیگر با هیستوگرام، خط یا نقطه نشان می دهد و دارای انواع مختلف است. لازم به ذکر است، شماره و عنوان نمودارها در ذیل آنها درج می شود.

شکل / عکس

گاه برای نشان دادن یک دستگاه، شیء یا رویداد، تنها از عکس میتوان کمک گرفت. هرگاه جزء خاصی از عکس مورد نظر است، باید به گونه ای تهیه شود که اجزای فرعی چشمگیرتر از جزء مورد نظر نباشد. شکل ها و عکس ها باید وسط چین باشد و فاصله آن از بالا و پایین متن به اندازه یک سانتی متر باشد. شکل ها و نمودارها باید در یک صفحه جا داده شود.

فصل دوم

جلد پایان نامه و تعداد مجلد

جلد پایان نامه باید شامل متن روی جلد، عطف پایان نامه و متن پشت پایان نامه باشد.

۲-۱. متن روی جلد

لازم است جلد پایان نامه از نوع چرم مصنوعی (گالینگور) بوده و عناوین روی جلد و پشت جلد به شکل زرکوب چاپ شوند.

رنگ روی جلد پایان نامه در مقطع دکترای تخصصی برای پی ایچ دی (PhD) سبز تیره و رزیدنتی طوسی، دکترای عمومی زرشکی و کارشناسی ارشد آبی ساده کربنی در نظر گرفته شده است.

متون روی جلد پایان نامه به زبان فارسی و به صورت چاپی درج شود و نیز متون در صفحه عنوان (پیوست ۱) صفحه جلد پایان نامه شامل: آرم دانشگاه، نام دانشکده، عنوان پایان نامه، مقطع، نام و نام خانوادگی استاد/اساتید راهنما، نویسنده و سال دفاع پایان نامه می باشد.

۲-۲. عطف پایان نامه

عطف پایان نامه باید شامل عنوان پایان نامه، نام دانشجو و سال باشد.

عنوان پایان نامه

بخشی از عنوان پایان نامه، به اندازه حداکثر ۵۰ کاراکتر درج شود. به این عنوان، عنوان مختصر شده گفته می شود.

نام دانشجو

نام و نام خانوادگی کامل دانشجو (نگارنده پایان نامه) درج شود.

سال

سال تحصیلی که دفاع از پایان نامه در آن انجام شده، درج شود.

۲ سانی متر	عنوان پایان نامه	نام و نام خانوادگی	سال	۳ سانی متر
------------	------------------	--------------------	-----	------------

۲-۳. متن پشت جلد

کلیه مندرجات روی جلد پایان نامه در پشت جلد به زبان انگلیسی درج می گردد. (پیوست شماره ۱۵)

۲-۴. تعداد مجلد و لوح فشرده

۲ عدد لوح فشرده (CD) حاوی فایل PDF و WORD فایل پایان نامه جهت ارائه به معاونت پژوهشی دانشکده و کتابخانه تهیه و ارائه گردد. بنا به درخواست اساتید راهنما/ اساتید مشاور فایل صحافی شده و یا لوح فشرده تهیه گردد.

درج نام و نام خانوادگی، عنوان پایان نامه، مقطع تحصیلی دانشجو، تاریخ دفاع بر روی لوح فشرده ضروری است.

فصل سوم

ترتیب صفحات پایان نامه و آیین نامه های تدوین

صفحات مهم

۳-۱. ترتیب صفحات پایان نامه

هر پایان نامه به ترتیب دارای اجزای زیر می باشد:

۱. جلد پایان نامه (پیوست شماره ۲)
۲. صفحه سفید
۳. صفحه بسم الله الرحمن الرحيم
۴. شناسنامه پایان نامه و حق کپی رایت به فارسی (پیوست شماره ۱)
۵. صفحه عنوان (مندرجات روی جلد به فارسی) (پیوست شماره ۲)
۶. صورتجلسه دفاع از پایان نامه (پیوست شماره ۳)
۷. تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجویان در چاپ مقالات (پیوست شماره ۴)
۸. دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی (پیوست شماره ۵)
۹. آئین نامه چاپ پایان نامه/ رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان (پیوست شماره ۶)
۱۰. صفحه تقدیم (Dedication)
۱۱. صفحه سپاسگزاری (Acknowledgements)
۱۱. چکیده فارسی
۱۲. علائم و اختصارات (Abbreviations) در صورت نیاز (پیوست شماره ۷)
۱۳. فهرست مطالب (Table of Contents) (پیوست شماره ۸)
۱۴. فهرست جداول (List of Tables) در صورت نیاز. عنوان جداول با تشخیص استاد راهنما به طور کامل در فهرست ذکر شود. (پیوست شماره ۹)
۱۵. فهرست شکل ها، نمودارها، عکس ها و نقشه ها (List of Figures, Pictures and Maps) (پیوست های شماره ۱۰ و شماره ۱۱)
۱۶. متن اصلی پایان نامه
۱۷. فصل اول: فصل های مربوط به مقدمه، کلیات، بیان مسئله.
۱۸. فصل دوم: بررسی متون.

۱۹. فصل سوم: مواد و روش کار.
۲۰. فصل چهارم: یافته ها.
۲۱. فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.
۲۲. فهرست منابع و مأخذ (References)
۲۳. پیوست ها مانند پرسشنامه و سایر موارد (در صورت نیاز)
۲۴. چکیده به انگلیسی (الزامی است): چکیده انگلیسی باید تا حد امکان ترجمه چکیده فارسی و شامل کلمات کلیدی باشد. (پیوست شماره ۱۳)
۲۵. صفحه حق کپی رایت انگلیسی (پیوست شماره ۱۴)
۲۶. صفحه عنوان انگلیسی (الزامی است - پیوست شماره ۱۵)
۲۷. صفحه سفید آخر
۲۸. پشت جلد به انگلیسی (الزامی است - طبق فرم پیوست شماره ۱۵)

۲-۳. صفحه سفید

بعد از جلد و همچنین در آخر پایان نامه قبل از جلد صفحه سفید A4 قرار می گیرد.

۳-۳. صفحه ی بسم الله الرحمن الرحيم

این صفحه بعد از صفحه سفید قرار می گیرد بسم ا... در وسط صفحه و بایستی به شکل ساده و مشخص صفحه آرابی شود، از به کار بردن هرگونه کادر و تزئین در این صفحه خودداری شود. در جهت یکسان سازی می توانید از الگوی پیوست این فایل استفاده نمایید.

۴-۳. صفحه ی شناسنامه پایان نامه

این صفحه بعد از صفحه بسم الله الرحمن الرحيم قرار می گیرد. تمام مشخصات پایان نامه در جدول طراحی شده بر اساس فرم پیوست شماره ۱، تکمیل می گردد. مشخصات پایان نامه که نیاز به تکمیل دارد عبارت است از :

- عنوان پایان نامه
- اسامی اساتید راهنما
- اسامی اساتید مشاور علمی و آماری

- نام و نام خانوادگی نگارنده پایان نامه (دانشجو)

- تاریخ تصویب پایان نامه

- تاریخ اتمام پایان نامه

جدول حقوق مادی و معنوی پایان نامه عینا بر اساس فایل پیوست شماره ۱ در زیر جدول شناسنامه قرار داده می شود.

آدرس دانشگاه علوم پزشکی کردستان در زیر جدول حقوق مادی و معنوی و در پایان این صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۱)

۳-۵. صفحه ی عنوان مشابه طرح روی جلد فارسی (پیوست ۲)

کلیه مندرجات روی جلد با همان ترتیب فاصله ها و قلم های روی جلد در این صفحه قرار می گیرد.

۳-۶. صفحه صورتجلسه دفاع از پایان نامه

صورتجلسه دفاع از پایان نامه بصورت اسکن شده پس از دفاع، ثبت نمره و تکمیل امضای اعضای هیئت داوران، ریاست دانشکده پزشکی و معاونت پژوهشی دانشکده در این صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۳)

۳-۷. صفحه تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجو در چاپ مقالات

صفحه تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجو در چاپ مقالات بصورت دستی با خودکار آبی تکمیل می گردد و پس از امضا توسط دانشجو، اسکن شده و در این صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۴)

۳-۸. دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی بصورت دستی با خودکار آبی تکمیل می گردد و پس از امضا توسط دانشجو، اسکن شده و در این صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۵)

۳-۹. صفحه آئین نامه چاپ پایان نامه / رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

صفحه آئین نامه چاپ پایان نامه / رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بصورت دستی با خودکار آبی تکمیل می گردد و پس از امضا توسط دانشجو، اسکن شده و در این صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۶)

۳-۱۰. صفحه تقدیم

این صفحه با فونت IranNastaligh، سایز ۲۶ الی ۲۸ تنظیم گردد. صفحه تقدیم اختصاص به ذکر نام فرد یا افرادی دارد که پایان نامه به ایشان تقدیم می شود و حداکثر یک صفحه باشد.

۳-۱۱. صفحه سپاسگزاری

این صفحه با فونت IranNastaligh، سایز ۲۶ الی ۲۸ تنظیم گردد. در این صفحه از افرادی که در انجام پایان نامه به نحو مؤثری همکاری نموده اند سپاسگزاری می شود و حداکثر یک صفحه باشد.

۳-۱۲. چکیده فارسی^۴

چکیده بخش مهمی از پایان نامه است که می تواند خواننده را به مطالعه آن علاقه مند کند. در ابتدای چکیده عنوان پایان نامه به صورت وسط چین حتماً باید قید گردد. چکیده باید حداکثر ۶۱۱ کلمه باشد و در عین کوتاه بودن شامل مقدمه و هدف، روش کار، یافته ها و نتیجه گیری باشد.

- کلمات کلیدی^۵

کلمات کلیدی باید ۳ تا ۵ کلمه باشد و ترجیحاً از الگوی Medical Subject Headings (MeSH) استفاده شود. و با "؛" از هم جدا شود (نمونه: نگارش؛ چکیده؛ فهرست). کلمات کلیدی، راهنمای نکات مهم موجود در پایان نامه هستند. بنابراین باید در حد امکان کلمه هایی انتخاب شود که ماهیت، محتوا و گرایش کار را به وضوح روشن نماید. در صورتی که برای واژه خاصی، واژه کلیدی مناسبی وجود ندارد، می توان از واژه های جدید استفاده نمود. برای دسترسی به لغات Mesh، به آدرس اینترنتی زیر مراجعه شود:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh>

باید بین کلمات کلیدی و متن چکیده یک سطر فاصله وجود داشته باشد.

---

⁴ Persian Abstract

⁵ Keywords

۳-۱۳. صفحه ی علائم و اختصارات^۶

در صورت وجود کلمات اختصاری، مخفف و علائم، فهرستی از آن ها تهیه گردد. (پیوست شماره ۷)

۳-۱۴. صفحه ی فهرست مطالب^۷

فهرست مطالب شامل چکیده، فصل ها و عنوان فصل ها، بخش ها و عنوان بخش ها و همچنین زیر بخش ها، فهرست منابع و چکیده انگلیسی می باشد. لازم است شماره صفحه در مقابل هر یک از عناوین فهرست مطالب قید شود.

*صفحاتی که قبل از صفحه فهرست مطالب می آید در این صفحه ذکر نمی شود. (پیوست شماره ۸)

۳-۱۵. صفحه ی فهرست جدول ها^۸ (در صورت نیاز)

عنوان جداول با تشخیص استاد راهنما به طور کامل در فهرست ذکر شود. این صفحه شامل، عنوان، شماره و صفحه جدول های موجود در متن می باشد. (پیوست شماره ۹)

۳-۱۶. صفحه ی فهرست شکل ها، نمودارها، عکس ها و نقشه ها^۹

این صفحه شامل فهرست کلیه ی شکل ها، تصاویر، نمودارها و عکس های موجود در متن است. فهرست شکل ها و نمودارها به صورت جداگانه بر اساس پیوست های شماره ۱۱ و شماره ۱۲ است.

۳-۱۷. متن اصلی پایان نامه

متن اصلی پایان نامه شامل قسمت های زیر است:

فصل اول: کلیات (شامل بخش های مقدمه، بیان مسئله، ضرورت اجرا، اهداف و سوالات و فرضیات تحقیق)

فصل دوم: مروری بر مطالعات پیشین.

فصل سوم: مواد و روش ها.

فصل چهارم: یافته ها.

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.

توضیح کامل متن اصلی پایان نامه ها به تفکیک فصل در فصل چهارم این آیین نامه ارائه شده است.

---

⁶ Abbreviations

⁷ Table of Contents

⁸ List of Tables

⁹ List of Figures, Pictures and Maps

۳-۱۸. فهرست منابع و مأخذ^{۱۰}

شیوه ذکر منابع در انتهای نوشتار پایان نامه های فارسی به صورت Vancouver و در پایان نامه های انگلیسی Harvard باشد. کلیه منابعی که در متن ذکر شده اند، باید در فهرست منابع با مشخصات کامل نوشته شوند و همچنین منابعی که فقط مطالعه شده ولی مورد استفاده مستقیم در متن قرار نگرفته اند در فهرست منابع هم می تواند ذکر گردند. قواعد نگارش منابعی که در طول پایان نامه /رساله به آن ها استناد شده است به شرح زیر است:

قواعد استناد به کتاب

- ابتدا نام خانوادگی پدیدآورنده یا آورندگان، پس از یک ویرگول، سپس نام کوچک هر کدام درج شود.
- سال نشر بلافاصله پس از شرح پدیدآورندگان و داخل پرانتز ذکر شود.
- عنوان و عنوان فرعی
- ✓ در منابع انگلیسی حرف اول کلمات اصلی بزرگ نوشته می شود.
- ✓ فاصله بین منابع single باشد.
- ✓ فونت منابع فارسی B Nazanin با سایز ۱۲ و منابع انگلیسی Times New Roman با سایز ۱۲ است.
- ✓ عنوان فرعی پس از درج عنوان اصلی و گذاشتن دونقطه می آید.
- ✓ نام ناشر و شهر که در آن کتاب به چاپ رسیده است.
- ✓ شماره صفحات در منابع فارسی پس از اختصار "ص" و در انگلیسی پس از اختصار "PP." به دنبال عنوان قرار می گیرد.
- ✓ استفاده از واژه های " همکاران" و "et al" در بخش نویسندگان مجاز نمی باشد.

مثال فارسی:

تیمور آقا ملایی. (۱۳۸۸) اصول و کلیات خدمات بهداشتی. دانشگاه علوم پزشکی تهران: تهران، ص ۱۵۰

مثال انگلیسی:

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. The genetic basis of human cancer. New York: McGraw-Hill; 2002. pp. 93-113

---

¹⁰ References

منابع الکترونیک

منابعی از منابع الکترونیک معتبر است که شامل سایتهای آموزشی و دولتی (ملی و بین المللی) و انجمنهای علمی باشد.

مثال برای منابع الکترونیک:

Aboud S. Quality improvement initiative in nursing homes: the ANA acts in an advisory role. Am J Nurs [Internet]. 2002 Jun [cited 2002 Aug 12]; 102(6):[about 1 p.]. Available from: <http://www.nursingworld.org/AJN/2002/june/Wawatch.htmArticle>

۳-۱۹. پیوست ها مانند پرسشنامه و سایر موارد مکمل پایان نامه

این بخش از پایان نامه شامل کلیه جداول، نمودارها، اشکال، آمار و ارقام، پرسشنامه و سایر موارد و مطالبی است که تکمیل کننده برخی از اطلاعات نظری و عملی در متن اصلی پایان نامه می باشد که ترجیحاً به علت جلوگیری از طولانی شدن متن اصلی پایان نامه، باید خارج از متن اصلی یعنی پس از فهرست منابع در پایان نامه ارائه گردد.

۳-۲۰. صفحه ی چکیده به زبان انگلیسی

متنی مشابه چکیده فارسی به زبان انگلیسی، حداکثر در یک صفحه به صورت ساختارمند^{۱۱} تهیه و در این قسمت آورده شود. لازم به ذکر است نوشتن عنوان پایان نامه به زبان انگلیسی به صورت وسط چین در ابتدای صفحه چکیده انگلیسی ضرورت دارد. (پیوست شماره ۱۳)

۳-۲۱. صفحه حق کپی رایت به زبان انگلیسی

صفحه حق کپی رایت انگلیسی عیناً مطابق فایل پیوست شماره ۱۴ در وسط صفحه قرار می گیرد. (پیوست شماره ۱۴)

۳-۲۲. صفحه عنوان انگلیسی

عیناً مشابه صفحه ی عنوان فارسی و به زبان انگلیسی همانند پیوست شماره ۱۵ تکمیل و در این قسمت آورده می شود.

لازم به ذکر است کلیه مندرجات صفحات جلد فارسی، جلد انگلیسی، صفحه ی عنوان فارسی و صفحه ی عنوان انگلیسی یکسان و مشابه است. (پیوست شماره ۱۵)

۳-۲۳. صفحه آخر قبل از رویه پشت جلد، صفحه سفید A4 قرار می گیرد.

---

¹¹ Structured

فصل چهارم

متن اصلی پایان نامه

متن اصلی پایان نامه شامل پنج فصل است. نگارش تمامی فصل ها به ترتیب ضرورت دارد. در تدوین هر فصل در ابتدای فصل توضیحی در خصوص فصل و بخش های آن ارائه گردد و تمامی بخش های فرعی و بخش های فرعی تر دارای شماره باشند. شماره ها مطابق اصول شماره بندی و از راست به چپ شامل شماره فصل، شماره بخش، شماره بخش فرعی (در صورت وجود) و شماره بخش فرعی تر (در صورت وجود) باشد.

۴-۱. فصل اول: کلیات (شامل بخش های مقدمه، بیان مسئله، ضرورت اجرا، اهداف و سوالات و فرضیات تحقیق)

مقدمه: هدف از نوشتن مقدمه کوتاه فراهم کردن زمینه اطلاعاتی لازم برای خواننده است و باید موضوع و هدف تحقیق با زبانی ساده و هدفمند معرفی شود تا اهمیت موضوع تحقیق را آشکار سازد. بیان مسئله شامل اهمیت پژوهش و نیاز به مطالعه را بیان می کند و در خلأ کارهای انجام شده پیشین (خلاصه بررسی متون)، نقاط ابهامی که این مطالعه را پوشش می دهد و یا نوآوری مطالعه را بازگو می کند. همچنین جزئیات بیشتری از کلیه سوابق و مطالعات علمی انجام شده بر روی موضوع پایان نامه به ترتیب از قدیمی ترین مقالات یا کارهای انجام شده تا جدیدترین گزارش ها ارائه می گردد. فصل اول موجبات آگاهی از موضوع و متن پایان نامه را فراهم می آورد و می بایست به نحوی نگاشته شود که خواننده را علاقه مند نموده و موجبات دلگرمی او را در تمامی بخش های پایان نامه فراهم آورد. در قسمت ضرورت اجرا بایستی دلیل انتخاب موضوع پایان نامه یا هدف از اجرای پژوهش بیان گردد. سپس در ادامه اهداف، سوالات و فرضیات پژوهش بیان می گردد

در فصل اول موضوع تحقیق، اهمیت موضوع، اهداف، پرسش های پژوهش، فرضیات، پیشینه انجام کار و مروری بر کارهای انجام شده توسط دیگران در زمینه موضوع پایان نامه، ارائه می گردد. اهداف و سوالات در قسمتهای جداگانه (اهداف ، فرضیات و سوالات پژوهش شامل: هدف کلی ، اهداف توصیفی و اهداف تحلیلی) دقیقاً مطابق با موارد ذکر شده در پروپوزال تصویبی نوشته میشود پس از آن سئوالات پژوهشی (در صورت توصیفی بودن مطالعه) و فرضیات پژوهش (در صورت داشتن اهداف تحلیلی) نوشته میشوند.

شماره بندی فصل اول به صورت زیر انجام می شود.

۱-۱. مقدمه و بیان مسئله

۱-۲. ضرورت اجرا

۱-۳. اهداف، سوالات و فرضیات پژوهش

۱-۳-۱. هدف کلی

۱-۳-۲. اهداف اختصاصی توصیفی (در صورت وجود)

۱-۳-۳. اهداف اختصاصی تحلیلی (در صورت وجود)

۱-۳-۴. سوالات پژوهش

۱-۳-۵. فرضیات پژوهش

۴-۲. فصل دوم: مروری بر مطالعات پیشین

در این فصل نویسنده باید با مروری بر مطالعات انجام شده تاکنون و از طریق ارائه سوابق، شواهد تحقیقی و اطلاعات موجود (با ذکر منبع) به روش منظم، منطقی و هدفدار خواننده را قانع کند که مطالعه حاضر برای تکمیل نتایج مطالعات قبلی یا روشن ساختن مواردی که اتفاق نظر در خصوص نتایج بدست آمده وجود ندارد، لازم است انجام شود به عبارت دیگر نهایتاً در این فصل ضرورت انجام مطالعه توجیه می گردد.

این فصل برحسب نیاز می تواند به دو بخش تنظیم می شود:

پیشینه نظری: در این بخش، مبانی نظری و مفهومی تحقیق شرح داده می شود و لازم است دانشجو مفاهیم علمی پایه و مستندات مرتبط با تحقیق را شرح دهد. هدف از بیان مبانی نظری و مفهومی تحقیق، تبیین موضوع است.

پیشینه پژوهشی: در این بخش، مطالعات و پژوهش های علمی مرتبط با موضوع تحقیق آورده می شوند. هدف از مرور بر مطالعات انجام شده، جستجوی منابع اطلاعاتی مختلف به منظور اشراف به ابعاد مختلف موضوع تحقیق است. با مرور منابع مشخص می شود که در زمینه تحقیق چه کارهایی قبلاً انجام شده است و تحقیق فعلی چه کاربردی دارد.

کلیه جداول، اشکال و نمودارها و ... باید دارای شماره گذاری باشد. در صورتی که در متن پایان نامه، از جدول، نمودار یا عکسی که قبلاً منتشر شده است استفاده می شود، به جز در مورد اسناد عمومی، لازم است اجازه کتبی ناشر مربوط نیز تهیه شود و در ذیل جدول، نمودار و عکس، به موضوع اخذ اجازه از ناشر نیز اشاره شود. شماره بندی فصل دوم به صورت زیر انجام می شود:

۲-۱. پیشینه نظری

۲-۱-۱.

۲-۱-۲.

.....

۲-۲. پیشینه پژوهشی

۴-۳. فصل سوم: مواد و روش ها^{۱۲}

در این فصل تنها به ذکر موارد زیر اکتفا شده از ارائه نتایج به دست آمده خودداری شود. برای نوشتن مطالب از افعال مجهول استفاده شود. به طور کلی، در این فصل اقدامات انجام شده، با توضیحات کافی بیان شوند؛ در حدی که سایر پژوهشگران بتوانند نتایج را بررسی و بازیابی کنند و یا در صورت تمایل، پژوهش را به طور کامل تکرار نمایند. در صورت لزوم، به روش های مشخص و تعریف شده ارجاع داده شود / محدودیت های پژوهش و ملاحظات اخلاقی باشد. شماره بندی و ترتیب بخش های فصل سوم به شرح ذیل می باشد.

۳-۱. نوع مطالعه (مطالعه مورد/شاهد، مطالعه همگروهی، مطالعه مداخله ای، کار آزمایی بالینی، مطالعه کیفی، طراحی نرم افزار، سایر)

نوع مطالعه در یک یا چند جمله عنوان گردد.

۳-۲. روش انجام مطالعه (توصیفی، تحلیلی، آینده نگر، گذشته نگر)

روش انجام به اقتضای نوع پژوهش در یک یا چند جمله عنوان گردد.

۳-۳. ویژگی جامعه مورد مطالعه (انسانی، غیر انسانی، ...)

---

¹² Methods

در این بخش جامعه هدف و ویژگی جامعه مورد مطالعه عنوان می گردد. علاوه بر آن لازم است معیارهای ورود و خروج در این قسمت در دو بخش جداگانه و با جزئیات ذکر گردند (نیاز به شماره گذاری بخش های معیارهای ورود و خروج نیست).

۳-۴. طریقه نمونه گیری از جامعه مورد مطالعه (تصادفی ، سیستماتیک ، خوشه ای، ....)

در این بخش جامعه مورد بررسی و نحوه نمونه گیری (بیماران یا حیوانات آزمایشگاهی، من جمله گروه شاهد) به وضوح بیان گردد. سن، جنس و سایر مشخصات مهم نمونه ها، اعلام شوند. علاوه بر آن در صورت محاسبه حجم نمونه بر اساس روشی مشخص ضرورت دارد روش تعیین تعداد نمونه با ذکر فرمول در این بخش بعنوان بخش فرعی ذکر می گردد.

۳-۴-۱. روش تعیین تعداد نمونه با ذکر فرمول

در این بخش علاوه بر توضیح چگونگی تعیین تعداد نمونه لازم است فرمول حجم نمونه ذکر گردد.

۳-۵. چگونگی گروه بندی و تخصیص نمونه

در صورت گروه بندی جامعه مورد مطالعه ضرورت دارد شیوه گروه بندی و تخصیص نمونه در گروه های مورد مطالعه، مثلا در مطالعات مورد شاهدهی درگروههای مورد و شاهد توضیح داده شود.

۳-۶. ذکر مکان و زمان انجام مطالعه

در این بخش ذکر مکان و زمان انجام مطالعه ضرورت دارد. در صورت داشتن جدول گانت که چگونگی اجرای زمان مطالعه را با جزئیات بیشتری نشان می دهد، جدول گانت را در این بخش قرار دهید.

۳-۷. مشخصات افراد جمع آوری کننده اطلاعات

مشخصات افراد جمع آوری کننده اطلاعات و تیم تحقیق برحسب نوع تخصص و نقشی که در این تحقیق داشته است، ذکر گردد.

۳-۸. شرح انجام آزمایشات بر روی افراد مختلف با شیوه جمع آوری اطلاعات

در صورت انجام هر گونه آزمایش، مصاحبه و یا مداخله در جامعه مورد مطالعه ضرورت دارد نوع مداخله، مصاحبه و یا آزمایش با جزئیات کامل و شیوه جمع آوری اطلاعات ذکر گردد. در این بخش روش تجزیه و تحلیل داده ها بعنوان بخش فرعی ذکر گردد. در قسمت روش تجزیه و تحلیل داده ها روش های آماری و تجزیه و تحلیل داده ها، با جزئیات کافی بیان شوند. اشاره به نرم افزار مورد استفاده برای تحلیل آماری، ضروری است؛ ولی کافی نیست. برای هر یک از متغیرهای تحقیق، آزمون آماری به کار گرفته شده قید شود. سعی شود از میانگین، میانه، انحراف معیار و فواصل اطمینان برای نشان دادن نتایج پژوهش استفاده شود.

۳-۹. ویژگی مواد و دستگاههای مورد استفاده و ابزار بررسی (پرسشنامه ، چک لیست ، ...)

در این بخش مواد، دستگاههای مورد استفاده و ابزار بررسی شامل پرسشنامه، چک لیست، نرم افزار و ... با شرح ویژگی ها و مشخصات دقیق تجهیزات (مدل و نام سازنده تجهیزات، شرکت سازنده مواد مصرفی و نام کشور محل تولید) و مواد (catalogue number یا کد آن به همراه نام شرکت سازنده) و ابزار (منبع ابزار، میزان روایی و پایایی و ...) در مقابل وسیله، ابزار یا ماده مورد استفاده بطور کامل توضیح داده شود. لازم به ذکر است در خصوص مطالعات آزمایشگاهی علوم پایه و یا مطالعاتی که دارای آزمایش بوده اند و از مواد و تجهیزات خاصی استفاده نموده اند، در نوشتن نتایج رعایت فرمت فوق که در مورد مواد و تجهیزات مورد استفاده است، ضرورت دارد. لذا، لازم است در قسمت نتایج مشخصات دقیق تجهیزات (مدل و نام کمپانی سازنده) و مواد (catalogue number یا کد آن به همراه نام کمپانی سازنده) در مقابل هروسيله یا ماده داخل پرانتز ذکر شود.

۳-۱۰. ذکر مشکلات و محدودیت های پژوهشی و راه حلهای اتخاذ شده

در این بخش مشکلات اجرایی و محدودیت های پژوهشی و راه حل های اتخاذ شده برای رفع مشکلات و محدودیت ها در طی فرآیند انجام پژوهش ذکر گردد.

۳-۱۱. ملاحظات اخلاقی

در این بخش ملاحظات اخلاقی و راه حل های اتخاذ شده در طی فرآیند انجام پژوهش ذکر گردد. همچنین لازم است در این قسمت کد اخلاق پژوهش عنوان گردد.

۴-۴. فصل چهارم: یافته ها^{۱۳}

در این فصل می بایست یافته های حاصل از تحقیق شرح داده شود. یافته ها باید به شکل دسته بندی شده و با ترتیبی منطقی تدوین شود، بعنوان مثال می توان یافته ها را در دو بخش یافته های توصیفی و یافته های تحلیل ارائه نمود. در این فصل رعایت نکات زیر الزامی است:

تبیین اهداف و پاسخ به سؤال های تحقیق داده شود و موردی از قلم نیفتد. در این مبحث به ذکر یافته ها پرداخته شود و از تحلیل و تفسیر تفصیلی خودداری شود. بدیهی است تحلیل و تفسیر یافته ها در فصل بعدی صورت می گیرد. ابتدا بیان محتوای جداول و نمودارها بصورت واضح و گویا بیان گردد سپس به جدول یا نمودار مربوطه ارجاع داده شود و بلافاصله پس از متن مربوطه جدول یا نمودار درج گردد. از درج توأم یک یافته خاص هم به صورت جدول و هم نمودار خودداری شود.

۴-۵. فصل پنجم: بحث^{۱۴} و نتیجه گیری^{۱۵}

باید با توجه به مطالب عنوان شده به ویژه در مقدمه، مقایسه نتیجه های به دست آمده با هدف های از قبل تعیین شده در مقدمه و دستیابی های نوین در این فصل ذکر شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند. در این فصل همچنین بر جنبه های تازه و مهم تحقیق به ویژه بیان مسئله و نتایج حاصل تأکید شده و شواهد مربوط به رد یا قبول فرضیه و سؤالات مطرح شده و ارتباط یافته ها با تحقیقات قبلی ارائه می شود. نتیجه گیری یا پیام نهایی حاصل از یافته ها نیز در این قسمت ذکر می شود که می بایستی مبتنی بر یافته های

---

¹³ Results

¹⁴ Discussion

¹⁵ Conclusion

آماري و متكي بر متدولوژي تحقيق باشد. چنانچه محقق قادر به اثبات يافته اش نيست بهتر است آن را به صورت يك نظر بيان كند. همچنين لازم است نويسنده پيشنهاد هايي براي تحقيقات بعدي در راستاي تحقيقات در اين فصل ارائه دهد.

ارائه پيشنهاد ها بر اساس يافته هاي تحقيق و نيز ارتباط با اهداف باشد. پيشنهادات براي تحقيق در آينده، مسائل بي جواب در رابطه با تحقيق انجام شده كه تحقيقات بيشتري را مي طلبد، لذا در اين قسمت محقق با ارائه عناوين يا موضوعات تحقيقي، محققان ديگر را ياري مي دهد. شماره بندي فصل پنجم به ترتيب زير مي باشد.

۵-۱. بحث

۵-۲. نتيجه گيري

۵-۳. پيشنهادات

۵-۳-۱. پيشنهادات علمي

۵-۳-۲. پيشنهادات عملي

فصل پنجم

پیوست ها

شناسنامه پایان نامه

.....	عنوان
.....	اساتید راهنما
.....	استاد مشاور
.....	مشاور آماری
.....	نگارش
.....	تاریخ تصویب
.....	تاریخ اتمام
صحت مندرجات پایان نامه برعهده نگارنده آن است.	

کلیه امتیازها و حقوق مادی و معنوی این پایان نامه، و نتایج کتبی ارائه شده بر اساس آن از قبیل مقاله، اختراع، و اکتشاف به هر شکل و عنوان به «دانشگاه علوم پزشکی کردستان» تعلق دارد؛ لذا بازنویسی، کپی برداری و تکثیر از روی تمام یا بخشی از آن به هر صورت بدون اجازه کتبی صاحب امتیاز ممنوع بوده و تخلف از آن پیگرد قانونی دارد. استفاده از مندرجات با ذکر منبع بلامانع است.

سنندج-خیابان پاسداران-روبروی هتل شادی-پردیس دانشگاه-دانشکده پزشکی

صندوق پستی: ۶۶۱۷۷-۱۳۴۴۶ تلفن: ۳۱۸۲۷۳۱۱ (۰۸۷) فاکس: ۳۳۶۶۴۶۷۴ (۰۸۷)

ایمیل: www.muk.ac.ir

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
دانشکده پزشکی

فونت ب تیترا-۱۶ بولد

عنوان:

.....
.....

پایان نامه دوره دکتری پزشکی عمومی

اساتید راهنما

.....

.....

استاد مشاور

.....

نگارش

.....

فونت ب تیترا-۱۴ بولد

سال و فصل دفاع (مثلا تابستان ۱۳۹۹)

صور تجلسه دفاع از پایان نامه .....

با استعانت از خداوند متعال، جلسه دفاع از پایان نامه خانم/ آقای ..... دانشجوی .....
 به شماره دانشجویی ..... تحت عنوان:

با حضور کمیته داوری پایان نامه در تاریخ ..... در محل ..... تشکیل
 شد و پایان نامه با نمره (به عدد) ..... (به حروف) ..... و با درجه ی .....
 مورد تصویب قرار گرفت. خواهشمند است دستور فرمایید مراتب در پرونده و کارنامه دانشجو منعکس گردد.

نام و نام خانوادگی و محل امضای اعضای کمیته داوری

ردیف	اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱	استاد راهنما			
۲	استاد مشاور اول			
۳	استاد مشاور دوم			
۴	داور خارجی			
۵	داور داخلی			
۶	نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده			

رئیس دانشکده پزشکی

معاون پژوهشی دانشکده پزشکی

تعهد رعایت حقوق معنوی اساتید توسط دانشجو در چاپ مقالات

اینجانب: دانشجوی: رشته:

مقطع: دانشکده:

که موضوع پایان نامه / پروژه خود را با عنوان:
..... به راهنمایی: .....

ثبت ر سنده وانجام داده ام، متعهد می گردم که در تمامی مقالات و یا کتب مستخرج از پایان نامه و یا پروژه های دانشجویی، نام استاد راهنمای اول خود را به عنوان نویسنده مسئول مکاتبات ذکر کرده و پیش نویس مقالات نوشته شده را جهت تأیید و ارسال به استاد راهنما تحویل نمایم. همچنین مسئولیت هر گونه جعل در تدوین و نگارش مقاله ها و کتب به عهده اینجانب می باشد. بدیهی است که در صورت تخلف از مفاد این تعهدنامه، تخلف صورت گرفته قابل پیگیری از طریق مراجع قانونی خواهد بود.

امضاء دانشجو

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیات علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی تحت عناوین پایان نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱: حقوق مادی و معنوی پایان نامه‌ها/ رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب دانشگاه باشد.

ماده ۲: انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنمای اول مسئول مکاتبات مقاله باشد.

تبصره ۱: با توجه به نقش عمده استاد راهنما در مرحله طراحی، اجرای پایان نامه، راهنمایی و هدایت پروژه‌های دانشجویی و همچنین نگارش مقاله، ذکر نام استاد راهنمای اول بعنوان نویسنده مسئول مکاتبات در همه مقاله‌های مستخرج از پایان نامه و پروژه‌های دانشجویی الزامی است.

تبصره ۲: همچنین به منظور یادگیری تجربی دانشجو در مراحل نگارش و ارائه مقاله‌های مستخرج از پایان نامه و نیز پروژه‌های دانشجویی علیرغم ذکر نام استاد راهنما به عنوان نویسنده مسئول مکاتبات و دانشجو موظف است در تمام مراحل نوشتن مقالات مشارکت فعال داشته باشد.

تبصره ۳: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی به صورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳: انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه‌های پژوهشی دانشکده و دانشگاه و براساس آیین نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴: ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی حاصل از نتایج مستخرج از پایان نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشکده و دانشگاه انجام گیرد.

این دستورالعمل در ۴ ماده و سه تبصره در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و لازم‌الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری خواهد بود.

نام و نام خانوادگی دانشجو: ..... تاریخ و امضا: .....

آیین نامه چاپ پایان نامه/رساله های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

نظر به این که چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است. بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه/رساله ای خود، مراتب را از قبل به طور کتبی به معاونت پژوهشی دانشکده و دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

کتاب حاضر، حاصل پایان نامه/رساله نگارنده در رشته ..... و مقطع ..... است که در سال ..... در دانشکده ..... دانشگاه علوم پزشکی کردستان به راهنمایی ..... از آن دفاع شده است.

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به پژوهش دانشگاه اهداء کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع دانشگاه در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه علوم پزشکی کردستان، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند. به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتاب های عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

اینجانب ..... دانشجوی رشته ..... مقطع ..... تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، بدان ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی دانشجو: ..... تاریخ و امضا: .....

CV Coefficient of Variation

SD Standard Deviation

UV Ultra Violet

nm Nanometer

ml Milliliter(s)

IR Infra Red

Times New Roman, 14

فهرست مطالب

عنوان

فصل اول: کلیات

صفحه

۱-۱. مقدمه و بیان مسئله ۱

۱-۲. ضرورت اجرا ۳

فصل دوم: مروری بر مطالعات پیشین

۱-۲. پیشینه نظری ۹

۱-۱-۲. تعریف ۱۰

۲-۲. پیشینه پژوهشی ۲۰

فصل سوم: مواد و روش ها

۱-۳. نوع مطالعه ۳۰

فصل چهارم: یافته ها

۱-۴. نتایج توصیفی ۴۰

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱-۵. بحث ۵۰

پیوست ها ۶۰

منابع ۶۳

چکیده انگلیسی ۶۵

فونت ب تیترا، بولد، ۱۴

فهرست جدول ها

صفحه

عنوان

جدول ۱-۱. عنوان اولین جدول در فصل اول.....	۱
جدول ۱-۲. عنوان اولین جدول در فصل دوم.....	۳
جدول ۱-۳. عنوان اولین جدول در فصل سوم.....	۳
جدول ۱-۴. عنوان اولین جدول در فصل چهارم.....	۳
جدول ۲-۴. عنوان دومین جدول در فصل چهارم.....	۳
جدول ۳-۴. عنوان سومین جدول در فصل چهارم.....	۳

فونت ب نازنین، ۱۴

فونت ب تیترا، بولد، ۱۴

فهرست شکل ها

عنوان

صفحه

- شکل ۱-۱. عنوان اولین شکل در فصل اول..... ۱
- شکل ۱-۲. عنوان اولین شکل در فصل دوم..... ۳
- شکل ۱-۳. عنوان اولین شکل در فصل سوم..... ۳
- شکل ۱-۴. عنوان اولین شکل در فصل چهارم..... ۳

فونت ب نازنین، ۱۴

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار ۱-۱. عنوان اولین نمودار در فصل اول.....	۱
نمودار ۱-۲. عنوان اولین نمودار در فصل دوم.....	۳
نمودار ۱-۳. عنوان اولین نمودار در فصل سوم.....	۳
نمودار ۱-۴. عنوان اولین نمودار در فصل چهارم.....	۳
نمودار ۲-۴. عنوان دومین نمودار در فصل چهارم.....	۳
نمودار ۳-۴. عنوان سومین نمودار در فصل چهارم.....	۳

فونت ب نازنین، ۱۴

جدول ۴-۱. توزیع فراوانی جنسیت افراد مورد مطالعه		
جنسیت	فراوانی	درصد(%)
مرد	۱۴۵	۳۶/۳
زن	۲۵۵	۶۳/۷
مجموع	۴۰۰	۱۰۰

جدول ۴-۱. توزیع فراوانی جنسیت افراد مورد مطالعه		
جنسیت	فراوانی	درصد(%)
مرد	۱۴۵	۳۶/۳
زن	۲۵۵	۶۳/۷
مجموع	۴۰۰	۱۰۰

پیوست شماره ۱۳

عنوان پروژه به انگلیسی
Times New Roman, Bold, 14

.....

چکیده و عناوین بخش ها
Times New Roman, 14

Abstract

Intoduction: .....

Methods and Materials: .....

Results: .....

Conclusion: .....

Key Words: .....

© Copyright 2020 by Kurdistan University of Medical Sciences

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form by any means, translation, electronic, mechanical, microfilm, photocopying, xerography, recording or otherwise without either the prior permission of the Kurdistan University of Medical Sciences. Violators will be prosecuted in accordance with I.R.Iran copyright and trademarks laws.

Kurdistan University of Medical Sciences

Vice Chancellor in Research Affair

✉ 66177-13446 Pasdaran Ave.

☎ 087-36664653

SANANDAJ- IRAN

www.muk.ac.ir

2020

Kurdistan University of Medical Sciences

**Kurdistan University of Medical Sciences
Faculty of Medicine**

Times New Roman, Bold, 16

Title:

.....
.....

**Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Doctor of Medicine**

Times New Roman, Bold, 16

→ **Supervisor**

.....
.....

→ **Advisor**

.....

→ **By**

.....

→ **Year/season**

